

Estimats germans, des de fa alguns diumenges hem anat escoltant diversos fragments de la carta de sant Pau als Efesis i, quasi sencer, el capítol 6è de l'evangeli segons sant Joan. He pensat compartir ara amb vosaltres alguna reflexió entorn d'ambdós textos. I començo pel fragment de la carta als Efesis.

Probablement no m'equivoco gaire si penso que en sentir, quasi només de començar-lo, "que les esposes se sotmetin als seus marits" ja us heu distret, potser murmurant una mica i tot –quines coses tan retrògades que ens diu sant Pau, això ara és fora de lloc–, us heu distret, dic, de la primera frase del text, fonamental en el sentit més literal del mot, fonament, i de la continuació de la lectura. I passeu-me, si cal, aquest meu mal pensament, que jo també he tingut algun cop. Més d'una vegada, en reunions amb matrimonis, he mirat d'aclarir-lo, aquest text, de veure'n el fonament, però no sé si amb gaire èxit. Ho provo, doncs. En primer lloc, sant Pau, tant aquí com a la carta als Colossencs, on toca també aquest mateix punt, està interessat en dues temàtiques molt importants, bàsiques per a la vida cristiana: l'una, més teològica, és la relació, la unió, entre Crist i l'Església; l'altra, més pràctica, de la vida quotidiana, és la relació entre nosaltres, entre els qui ens diem deixebles de Jesús, membres de la seva església, cristians. Crist és el Cap del Cos que és l'Església, i l'estima tant, tant i tant, que s'ha entregat a la mort per ella. Per això, diu Pau, l'Església s'ha de sotmetre a Crist. Però us sembla que aquesta submissió és humiliant? És que anul·la la llibertat i la dignitat de l'Església i dels seus membres? De cap manera! Com pot ser humiliant sotmetre's a Crist, que és Déu, si és ell que se sotmet a nosaltres, que s'ajup per rentar-nos els peus, que dona la vida per nosaltres! Sí, germans, Déu, el Creador, en Jesucrist, el Senyor, se sotmet a la criatura. Aquest és un misteri molt gran. Tornem al text, que ja us he dit que una de les coses que més li interessa de dir als Efesis és que, com a cristians, han de tenir unes noves relacions personals. I com ha de ser aquesta manera nova de relacionar-se? Us llegeixo la primera frase que hem sentit avui: "sotmeteu-vos els uns altres per reverència a Crist". Quedem-nos, quedeu-vos, amb això. Les relacions entre nosaltres, esposos i no esposos, laics, clergues i monjos, grans i petits, homes i dones, caps i súbdits, amos i treballadors, tots, si volem continuar essent deixebles de Jesús, si anem pel món com a cristians, hem de sotmetre'ns els uns als altres per reverència a Crist, perquè en l'altre, en tot altre, hi veiem Crist mateix. Sant Pau podria haver acabat amb aquesta primera i fonamental afirmació: sotmeteu-vos els uns altres per reverència a Crist, i cadascú que se l'apliqui. Però sant Pau decideix posar tres exemples: les relacions entre espòs i esposa, entre pares i fills i entre amos i treballadors. Ho fa tenint present la cultura i els costums de l'època en aquests tres àmbits; les dones, els infants i els treballadors comptaven ben poc, per no dir gens, les relacions eren esclavitzadores –ai, en els nostres temps, i no cal pas recórrer a països llunyans– és lamentablement encara així (no em cal posar exemples). I Pau, sense canviar el vocabulari de l'època, els recorda, els mana, que si volen

continuar essent cristians han de canviar la manera de relacionar-se, ho han de fer com Crist i l'Església, amb amor, avançant-se mútua-ment en el servei. La submissió, doncs, que disposa per a les dones, no té res d'humiliant, ni la que disposa per als infants o per als treballadors. Però és que Pau fa un pas més: als marits –i també als pares, pare i mare, doncs, i als amos– els diu que estimin les seves mullers, però no de qualsevol manera –és que es pot estimar de qualsevol manera?– sinó com Crist estima l'Església, i recorda que l'estima tant, tant, que s'ha entregat a la mort per ella. I perquè ningú no oblidí el principi fonamental –sotmetre's els uns als altres per reverència a Crist– Pau repeteix 6 vegades (avui només n'hem llegit dues) que el model a imitar, en totes les relacions humanes, és el Crist, l'amor del Crist. Fins no és fora de lloc dir que Pau és més exigent amb els esposos que amb les esposes, amb els pares que amb els fills, amb els amos que amb els treballadors. Però no es tracta ara de comparar sinó de quedar-nos amb el que és fonamental i que a l'època de Pau no solament no era retrògrada sinó que fins era revolucionari, cristianament avançat.

I ara què us puc dir de l'evangeli? Després d'escoltar el que Jesús anava dient als qui el seguien –i que vam sentir nosaltres en els tres diumenges anteriors, com ara “Jo soc el pa que dona la vida: els qui venen a mi no passaran fam, els qui creuen en mi no tindran mai set”; o “jo soc el pa viu baixat del cel. Qui menja aquest pa, viurà per sempre. Més enca-ra: El pa que jo donaré és la meva carn, perquè doni vida al món” o “qui menja la meva carn i beu la meva sang està en mi i jo en ell”– després de sentir tot això sant Joan ens diu que molts dels qui el seguien van dir “aquest llenguatge és molt difícil, qui és capaç d'entendre'l?”. I diu que molts dels qui l'havien seguit l'abandonaren i ja no anaren més amb ell. L'en-tenem, nosaltres? Segurament que no ben bé, o potser gens. És que no es tracta d'entendre'l sinó de creure'l; l'acabem d'entendre, Jesús, tot el que diu i tot el que fa? A vegades sí, o ens sembla que sí, i a vegades no; si fins Josep i Maria, els seus pares, no entengueren algunes respostes o comportaments de Jesús! És que no es tracta d'entendre'l sinó de creu-re-hi. “I vosaltres també em voleu deixar”?, va preguntar Jesús als dotze. Simó Pere no va respondre això: nosaltres sí que us entenem, per això us seguim i ens quedem amb vós. No, ells tampoc no entenien moltes coses i moltes paraules de Jesús. Pere, doncs, va dir; Senyor, a qui aniríem? El seguiment de Jesús, l'adhesió plena a Jesús, germans, no ve de la comprensió sinó de la fe, de l'amor. On vols que anem, Senyor? Hem d'anar darrere d'altres déus, que no són res? Si només Tu tens paraules de vida eterna: sovint no t'entenem, Jesús, però ens has seduït i ens hem deixat seduir per Tu, i volem seguir-te vagis on vagis i demana'ns el que vulguis perquè sabem que no ens deixaràs mai sol, que ens fas costat sempre i arreu, que ens alimentes amb la teva paraula i, sí, amb el teu mateix Cos glorificat, que ara aviat menjarem. Perquè només Tu ens dones vida, ens dones la Vida.